

ВІНСТОН ЧЕРЧІЛЛЬ. АФОРИЗМИ

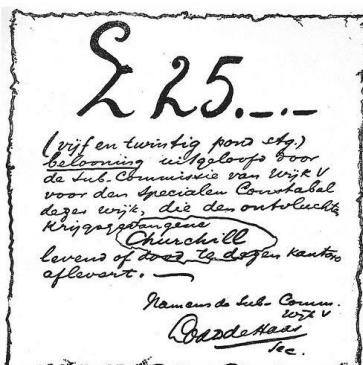
«Всі ми комахи. І я, мені здається, - світлячок»

В. Черчілль

Вінстон Леонард Спенсер - англійський політичний і державний діяч. Народився у відомій аристократичній сім'ї герцогів Мальборо в Бленгеймському палаці графства Оксфордшир 30 листопада 1874 року.

Закінчив у 1895 році Королівський військовий коледж у м. Сендхерсті. Служив в армії, брав участь у колоніальних війнах. У 1899-1902 роках під час англо-бурської війни був військовим кореспондентом газети «Морнінг Пост». У листопаді 1899 року потрапив у полон до бурів, але в грудні втік з нього.

Майкл Колінз (лідер антибританського повстання в Ірландії):

Ви переслідували мене вдень і вночі, ви визначили нагороду за мою голову.

Черчілль: *Так, але це була гарна ціна – 5000 фунтів стерлінгів. Погляньте на мене – 25 фунтів – живий чи мертвий. Як би ви почували себе на моєму місці? (саме така винагорода була призначена за затримання молодого Черчилля після його втечі з полону бурами).*

В 1900 році Черчілль вперше обраний до британського парламенту.

Черчілль на час своїх перших виборів до парламенту, 1900 рік¹

*«Я – дитя палати громад. Я був вихований в
домі свого батька з вірою в демократію»*

Згодом він займав посади міністра торгівлі (1908-1910) та внутрішніх справ (1910-1911), першого лорда адміралтейства (військово-морського міністра; 1911-1915), міністра військового постачання (1917-1919), державного міністра військово-повітряних сил і військового міністра (1919), міністра колоній (1921-1922) та міністра фінансів (1924-1929).

У 1940 році зайняв посади прем'єр-міністра (по 1945 рік) і міністра оборони.

«Моє перше враження, коли мене було призначено міністром і я подивився на нашу обороноздатність, було враження повної оголеності... Наче я опинився на нудистському пляжі»

Один з ініціаторів утворення **антигітлеровської коаліції**. В серпні 1941 року підписав з президентом США Ф. Рузвельтом **Атлантичну хартію**, в липні 1941 – договір з СРСР про спільні бойові дії проти Німеччини, а в травні 1942 – договір з СРСР про союз у війні проти Німеччини.

Представляв Великобританію на Касабланкській, Каїрській, 1-й Квебекській і Тегеранській конференціях 1943 року, 2-й Квебекській конференції 1944 року, Кримській (Ялтинській) конференції 1945 року та Берлінській (Потсдамській) конференції 1945 року.

Один з ініціаторів утворення **Організації Об'єднаних Націй**.

1943 рік, Тегеранська конференція, Й. Сталін, Ф. Рузвельт, В. Черчілль

«ООН була утворена не для того, щоб привести нас в рай, а для того, щоб врятувати нас від аду»

Після закінчення війни парламентські вибори виграли лейбористи і Черчілль був змушений піти у відставку. Знову обраний до парламенту у 1950 році. Вдруге обраний на посаду прем'єр - міністра Великобританії у 1951 році, отримав також портфель міністра оборони (1951-1952). У травні 1955 року подав у відставку з поста глави уряду, проте продовжував активно займатися **політикою**.

Черчілль у 1949 році

«Політик повинен уміти передбачити, що станеться завтра, наступного тижня, в наступному місяці і наступного року. А потім пояснити, чому це не сталося»

«Люди, які не готові робити непопулярні речі і протистояти реву натовпу, не гідні бути міністрами в тяжкі часи»

«Кожен лідер партії повинен мати мозок більший, ніж власний. Він повинен вміти оперувати через багатьох людей»

«Недобре йти до виборця виключно на платформі помилок ваших опонентів»

«Дешева популярність може виявитися дорого купленою»

Черчілль був одним з найактивніших борців проти більшовизму і головним ініціатором інтервенції військ **Атланти** в Радянську Росію (1918-1920).

«Більшовизм є великим злом, але він виріс із великих соціальних зол»

«Соціалісти будують теорії про людство і не піклуються про людину»

«Ви чули фразу: «Від кожного по здатності, кожному по потребі. Як мило це звучить. Дозвольте мені сказати це по-іншому: «Працуйте за бажанням, отримуйте за апетитом»

Головнокомандувач Збройними силами Півдня Росії А.І. Денікін та британський генерал Ф. Пулл (листопад 1918 р.)

«Якщо в Британії немає загрози більшовизму, то це тому, що у нас просвітлене, активне політичне життя, у нас є зважена, освічена, організована суспільна думка і конституція, що гарантує свободу, яку ми сповнені рішучесті зробити інструментом постійних прогресивних реформ. Для того, щоб цей стан суспільства зберігався, безперервні політичні зусилля мають бути докладені в усіх частинах держави всіма класами громадян»

«Отримавши перемогу над лівими та тиграми, я не маю бажання бути битим бабуїнами» (про більшовиків)

Всіляко підтримував утворення на території колишньої Російської імперії національних держав. За його сприяння у січні 1919 року відбулося фактичне визнання **УНР** урядами Великобританії та Франції.

Критикував правлячі уряди Великобританії кінця 20-30-х років ХХ ст. за їх політику співпраці з СРСР. В березні 1946 року виступив з промовою у м. Фултоні (США), закликавши до превентивної війни Великобританії та США проти СРСР. Саме цей виступ прийнято вважати початком **«холодної війни»**. Був прихильником утворення **НАТО** та мілітаризації Західної Німеччини. Одним з перших відродив після Другої світової війни ідею утворення **об'єднаної Європи**.

«Ми повинні утворити децю накишлт Сполучених Штатів Європи ... і в цій невідкладній справі Франція і Німеччина повинні діяти разом»

«Я не бачу перешкод до виникнення, якось в майбутньому, Сполучених Штатів Європи»

Друга світова війна. Черчилль оглядає американський пістолет-кулемет Томпсона, який надійшов на озброєння британської армії

Виступав проти надання незалежності колоніям Британської імперії.

Неодноразово обирався до англійського парламенту, як від партії консерваторів, так і від лейбористів.

«Одні змінюють партію заради принципів, інші – принципи заради партії»

Остаточного відійшов від політичної діяльності у 1964 році.

Черчилль – автор книг історичного, публіцистичного і біографічного характеру: «Лондон-Ледісміт, через Преторію» (1900), «Права народів» (1909), «Ранні роки мого життя» (1930), «Мальборо: його життя і час» (1933-1938), «Великі сучасники»

(1937), «Крок за кроком» (1939), «Друга світова війна» (т. 1- 6, 1948-1954), «Історія англомовних народів» (т. 1-4, 1956-1958), «Неписаний альянс» (1961) та інших.

Лауреат **Нобелівської премії** з літератури за «високу майстерність творів історичного і біографічного характеру, а також за блискуче **ораторське мистецтво**, за допомогою якого обстоювалися найвищі людські цінності».

«Все своє життя я бажав бути володарем усного слова»

«З усіх талантів, що даруються людині, самий найдорогоцінніший – дар оратора. Той, хто володіє ним, тримає в руках владу більш довговічну, ніж влада великого самодержця. Оратор суть незалежна у цьому світі. Покинутий своєю партією, зраджений друзями, позбавлений політичного чину, людина з даром оратора зберігає силу»

«Варіюйте пози, варіюйте тон і не забувайте про паузи»

«Вдала аналогія – потужна зброя ритора»

Помер Вінстон Черчілль 24 січня 1965 року в Лондоні.

«Я хочу померти в Англії»

«Коли я потраплю на небеса, я маю намір провести більшу частину першого мільйона років за малюванням»

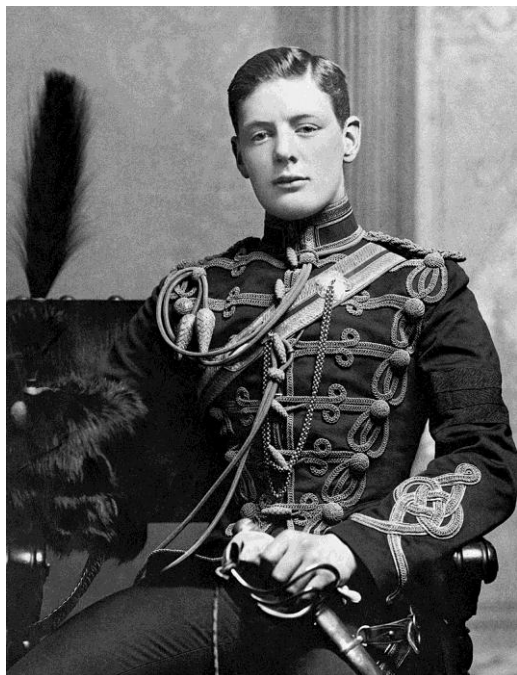
Вінстон Черчілль про університет, поради студентам:

«Університет – це казна, де зберігаються майбутні скарби нації»

«Найперший обов'язок університету – вчити мудрості, не ремеслу, характеру, не технічностям»

«Наука здатна розширити кордони кожної держави, не звужуючи кордони сусідів, і збільшити добробут кожного народу, нічого не забираючи в інших»

«Я з полегшенням зхожу з бурхливого моря Причини і Теорії на тверду землю Результату і Факту»

Черчілль у парадній формі 4-го особистого гусарського полку королеви в Олдершоті, 1895 р.

*«Ніколи не здавайтесь! Ніколи не здавайтесь!
Ніколи, ніколи, ніколи не здавайтесь – ні у
великому, ні в малому, ні у значному, ні в
дрібному. Ніколи не здавайтесь, інакше як
поняттям честі та здорового глузду»*

*«Скористайтесь сповна усіма вигодами цих років,
коли мудрість миру віддана у ваше
розпорядження ... Битва кипить в усіх куточках і
сферах життя»*

Про закон:

«Суворі закони інколи краще, ніж беззаконня»

*«Якщо у вас десять тисяч приписів, ви знищуєте
будь-яку повагу до закону»*

Про демократію:

*«Демократія – найгірша форма правління, окрім усіх інших, коли-небудь
випробуваних»*

«Фундамент всієї демократії – виборче право»

«Люди контролюють уряд, а не уряд людей»

*«Незалежність судової влади від влади виконавчої є найперший захист
від тиранії»*

«Менше всього демократії в законах натовпу»

*«Коли наші королі у протиріччі з нашою конституцією, ми змінюємо наших
королів»*

*«Американська Декларація про незалежність – це не тільки американський
документ. Вона наслідує Велику хартію вольностей та «Біль про права» як третє
велике правове звернення, на якому базуються свободи англомовних народів»*

*«Найдревніша англосаксонська підстава всієї нашої системи правосуддя – це суд
присяжних ... Ми вважаємо його фундаментальним гарантом наших
демократичних свобод ... Цей принцип вплетений в історію нашої юридичної
системи, і питання «Винен чи ні?» буде вирішене простим людом»*

*«Приватна власність має право на захист. Наша цивілізація побудована приватною
власністю и тільки єю може бути захищена»*

Про дипломатію:

«Дипломатія – це мистецтво говорити правду так, щоб не ображалися»

«Дипломат – це людина, яка двічі подумає, перш ніж нічого не сказати»

«Сумлінність і ефективність дипломатичного представника вимірюється якістю, не кількістю, інформації, яку він повідомляє»

«Сенс дипломатичних відносин не в тому, щоб роздавати компліменти, а в тому, щоб отримувати користь»

Черчілль з королевою Єлизаветою II, принцом Чарльзом та принцесою Анною, 1953 р.

Про війну:

«Історію пишуть переможці»

Черчілль на посаді командира 6-го Королівського батальйону фузилерів, 1916 р.

«Війна жахлива, але рабство гірше»

«Війна ніколи не сплачує дивіденди по вкладам»

«Солдатам доводиться помирати, але тим самим вони дають життя країні, яка дала життя їм»

«Битви виграються вбивством і маневром. Крайній генерал той, хто більше досягає маневром і менше потребує вбивства»

«Гірше, ніж йти на війну з союзниками, лише одне – йти на війну без них»

«Народи, які полегли зі зброєю в руках, піднімалися знову. Але з тими, що здалися покірливо, все скінчено»

«Давайте запам'ятаємо свої уроки ... Ніколи не думайте, що війна буде спокійною і легкою, і що ті, хто пускається в цей дивний вояж, можуть вимірювати приливи і урагани, з якими зіткнуться. Державний муж, що впадає у воєнну лихоманку, повинен збагнути: щойно подано сигнал до початку, він вже не володар політичних, але раб непередбачуваних подій, некомпетентних або самовпевнених генералів, ненадійних союзників, ворожих нейтралів, зловливі фортуні, мерзенних сюрпризів, жахливих прорахунків ... Попри всю свою впевненість в легкій перемозі пам'ятайте,

що в світі не сталося б жодної війни, якби інша сторона не вважала, що в неї теж є шанс»

«Ми будемо давати пощаду, але не будемо просити її»

Про вибори:

«Апатія, ситість, занедуга, балаканина чи байдужість нерідко бувають провинністю. У день виборів вони стають злочином»

«Голосування на виборах повинно бути обов'язковим, як в Австралії і Голландії, а також повинна бути невелика пеня для тих, хто не виконує свого громадянського обов'язку»

«Не за критикою наших опонентів судитимуть про нас, а за наслідками наших дій»

1945 р.: опоненти спрваджують Черчілля на політичну пенсію

Про економіку:

«Знищивши вільний ринок, ви створюєте чорний ринок»

«Немає надійнішого способу заощадити, ніж зменшити кількість чиновників»

«У фінансах все, що смачно, - некорисно, і все, що корисно, - несмачно»

«Немає такої речі, як гарний податок»

«Дехто цілиться в приватного підприємця, як в хижака, інші дивляться на нього, як на дійну корову, та лише деякі бачуть в ньому витривалого коня, який тягне віз»

«Витрати завжди популярні; непопулярним є лише збір коштів на їхнє забезпечення»

«Реформа – це той же результат за нижчу ціну, або більший результат за ту саму ціну»

«Я не у захваті від теперішніх ставок оподаткування. Вони знищать будь-який стимул»

Про історію:

«Народ, який забув своє минуле, втратив своє майбутнє»

«Добре знання історії подібно до сагайдака, повного стріл для стрільби в дебатах»

Про парламент:

Промова Черчілля в Палаті громад 13 травня 1940 р.

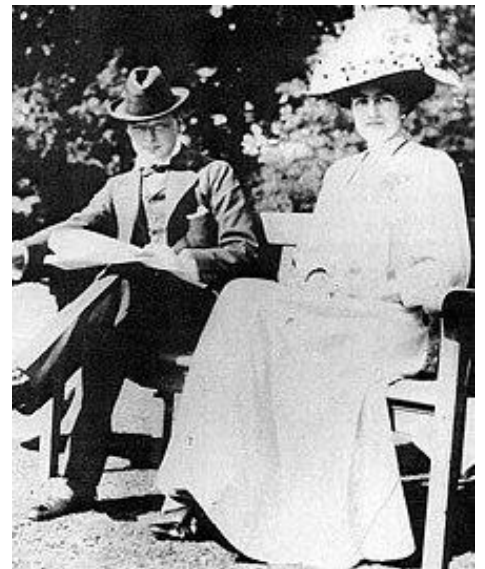
*«Не парламенту належить правити,
а народу за допомогою парламенту»*

*«Функція парламенту – не тільки
ухвалювати хороші закони, але й
усувати погані»*

Про жінок:

*«Перекопати її вийти за мене заміж було моїм
найбільш блискучим досягненням. Жодна звичайна
людина не може пройти через те, що пройшов я, без
люблячої підтримки того, кого ми називаємо в
Англії «своєю кращою половиною»*

*«Дошкулити красивій жінці нелегко, бо вона від
ваших слів не подурніє»*

Черчілля та його наречена Клементайн
Гозьєр незадовго до одруження, 1908 р.

Про виховання дітей:

Черчілля із дітьми Рендольфом і Діаною, 1923 р.

*«Легше керувати нацією, ніж виховувати
чотирьох дітей»*

Різне:

«Єдиний поводитир людини – її совість; єдиний щит її пам'яті – чесність і щирість її вчинків»

«Відсутність переконань часто називають обережністю»

«Марнославство – вада, що виявляє багато достоїнств»

«Сміливість – перша з людських якостей, бо робить можливими усі інші»

*« 25-річний офіцер британської армії,
1889 р.*

«Брехня встигає обійти пів світу, поки правда одягає штани»

«Стати краще – означає змінитися; бути досконалим – означає змінюватися постійно»

«Песиміст бачить труднощі в кожній можливості; оптиміст бачить можливість в кожній труднощі»

«У вас є вороги? Чудово. Значить, ви в своєму житті чогось досягли»

«Не шукайте досконалих рішень в недосконалому світі»

«Слабкість – не зрада, проте може бути такою ж руйнівною»

«Ви ніколи не дійдете до місця призначення, якщо кидатимете камні в кожного собаку, що гавкає»

«Ціна величі – відповідальність»

«Намагатися всюди мати безпеку – значить ніде не мати силу»

«Умиротворювач годує крокодила, сподіваючись, що той з'їсть його останнім»

«Найбільший урок життя в тому, що й дурні бувають праві»

«Жарт – річ серйозна»

«Щедрість завжди мудра»

«Чим сильніша ваша уява, тим різноманітніший ваш всесвіт. Уява без повного і глибокого знання – пастка»

«Під матеріальним добробутом я розумію не тільки достаток, а й дозвілля»

«Не рубайте дерево, не посадивши іншого»

«Медаль блищить, але також відкидає тінь»

«Не потрібно багато турбуватися про що-небудь, окрім того, щоб зробити все, на що ми здатні»

«Найкращий доказ справедливості компромісу в тому, що він не влаштовує в повній мірі жодну сторону»

Про себе:

«Що стосується мене, я оптиміст. Не бачу сенсу бути ще кимось»

«Мої смаки прості. Я легко задовольняюся найкращим»

«Історія буде ласкава до мене, бо я маю намір сам її писати»

«Звісно ж, я егоїст. Як далеко ви просунетеся вперед, якщо не будете ним?»

«Навіть мої друзі не звинуватять мене в скромності»

«У мене є схильність плавати проти течії»

«Я завжди готовий вчитися, хоча не завжди люблю бути тим, кого повчають»

«Якщо я сьогодні популярний серед моїх співгромадян, то це точно не тому, що я погоджувався з суспільною думкою в нещодавні роки. Є лише один шлях – намагатися знати правду і говорити правду»

«Якщо я приніс якусь користь людям, це ніколи не було через самопримус, але завжди через самовираження»

«Щовечора я влаштовую собі трибунал. Предмет розслідування – чи був я достатньо ефективним сьогодні»

Використана література:

Юридична енциклопедія: у 6 т. - Київ: Українська енциклопедія, 2004. – Т. 6: Т-Я/ редкол. Ю.С. Шемшученко (голова) та ін. – 768 с.

Уинстон Черчилль. Афоризмы/ сост. Ю.А. Криницький. – Харьков: Фолио. – 2010. – 254 с.